

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АШГИЙН ТӨЛӨӨ БУС ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ТУХАЙ
/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилго

1.1.Энэ хуулийн зорилго нь Монгол Улсын Үндсэн хуулиар тунхагласан иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх эрхийн баталгааг хангах, иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн эрх зүйн байдал, үйл ажиллагаатай холбогдсон нийтлэг харилцааг зохицуулахад оршино.

**2 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн
хууль тогтоомж**

2.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Иргэний хууль², Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль³, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль⁴, энэ хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжоос бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Үйлдвэрчний эвлэл, Улаан загалмай нийгэмлэг, Нотариатчдын танхим, Худалдаа аж үйлдвэрийн танхим, Шинжлэх ухааны академи, Монголын хуульчдын холбоо зэрэг бусад хуульд заасны дагуу үүсгэн байгуулагдсан ашгийн төлөө бус нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааг холбогдох хуулиар зохицуулснаас бусад нийтлэг харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

3.2.Засгийн газрын тусгай сан, хөрөнгө оруулалтын сан, хоршоо, шашны байгууллага болон улс төрийн нам, улс төрийн намын байгууллагын үйл ажиллагааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

3.3.Ашгийн бус үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор хэд хэдэн этгээд нэгдэн бүртгэгдээгүй холбоо байгуулж болно. Бүртгэгдээгүй холбоо нь хуулийн этгээдийн эрхгүй бөгөөд холбогдон үүсэх харилцааг Иргэний хуулийн 481, 482 дугаар зүйлээр зохицуулна.

¹ Монгол Улсын Үндсэн хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 1992 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Иргэний хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2002 оны 7 дугаарт нийтлэгдсэн.

³ Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2018 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴ Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2018 оны 30 дугаарт нийтлэгдсэн.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томьёо

4.1.Энэ хуульд заасан дараахь нэр томьёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үнэт зүйл, үзэл бодлын үүднээс төрийн байгууллага /хууль тогтоох, гүйцэтгэх, шүүх эрх мэдлийг хэрэгжүүлэх байгууллага/, нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдээс бусад хуулийн этгээд, иргэдээс сайн дурын үндсэн дээр байгуулсан төрөөс хараат бус өөрийгөө удирдах зарчмаар үйл ажиллагаагаа явуулдаг ашиг хуваарилдаггүй холбоо, санг;

4.1.2.“холбоо” гэж нэгдмэл, тодорхой зорилготой хэд хэдэн этгээд сайн дурын үндсэн дээр нэгдэж байгуулсан, гишүүнчлэл бүхий ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг;

4.1.3. “сан” гэж нэг, эсхүл хэд хэдэн этгээд хөрөнгө төвлөрүүлэх замаар байгуулсан гишүүнчлэлгүй ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг;

4.1.4.“эрх барих байгууллага” гэж холбооны бүх гишүүдийн хурал, сангийн удирдах зөвлөлийг;

4.1.5.“удирдах байгууллага” гэж холбооны удирдах зөвлөл, сангийн гүйцэтгэх захирлыг;

4.1.6.“нийтэд тустай үйл ажиллагаа” гэж энэ хуулийн 45.2-т заасан үйл ажиллагааг;

4.1.7.“мэргэжлийн холбоо” гэж нийтийн болон хувийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн эрх үүргийг хүлээж, хууль, өөрийн дүрмээр зохион байгуулалт, үйл ажиллагаагаа зохицуулдаг, энэ хуулийн 43.1-д заасан эрх бүхий байгууллагаас эрх олгодсон хуулийн этгээдийг.

5 дугаар зүйл.Төр, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн харилцаа

5.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үйл ажиллагаагаа төрөөс хараат бусаар хууль тогтоомжийн хүрээнд явуулна.

5.2.Төрийн байгууллага нь үл ялгаварлах, тэгш боломж олгох, нээлттэй байх зарчмыг баримтлан хууль тогтоомжийн дагуу ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдтэй харилцах, хамтран ажиллах, дэмжих үүрэгтэй.

5.3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь Улсын Их Хурал, төрийн захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын бодлого, шийдвэрийн төсөл боловсруулах, батлагдсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд хууль тогтоомжийн хүрээнд оролцох, хяналт тавих, шаардлага гаргах эрхтэй.

5.4.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь Улсын Их Хурал, төрийн захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын бодлого, шийдвэр, үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хуульд заасны дагуу олж авах, түгээх, өөрийн байр сууриа илэрхийлэх эрхтэй.

5.5.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь хэрэглэгчийн эрх ашгийг хамгаалах зорилгоор холбогдох эрх бүхий этгээдэд гомдол, нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.

6 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд хориглох зүйл

6.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн өөрийн зорилго, үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

6.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд доор дурдсан үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно:

6.2.1.улс төрийн нам, улс төрийн намын байгууллагын үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх;

6.2.2.шашны байгууллагаас бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь шашин номлох, ухуулан дэлгэрүүлэх үйл ажиллагаа явуулах;

6.2.3.үндсэн зорилго, үйл ажиллагаагаа өөрчилж, ашгийн төлөө ажиллах, аливаа хэлбэрээр ашиг хуваарилах;

6.2.4.улс төрийн нам болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн, Улсын Их Хурлын, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуульд нэр дэвшигчид эд хөрөнгийн болон бусад хэлбэрээр хандив өгөх;

6.2.5.өөрийн хөрөнгө борлуулсан болон аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхэлж олсон орлогоо дүрэмд заасан зорилгоос бусад зориулалтаар зарцуулах;

6.2.6.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд байгуулах, гишүүнээр элсэх, гишүүнчлэлээс татгалзах эрхийг хязгаарлах;

6.2.7.өөрийн, эсхүл бусад этгээдийн төлөх татвар ногдох орлогыг нуух, татвараас зайлсхийх зорилгоор Татварын ерөнхий хуулийн 16.1.1-д заасан татварын схем дангаараа болон бусад этгээдтэй хамтран зохион байгуулах;

6.2.8.нэргүй, дугаарласан, эсхүл хуурамч нэрээр данс нээх, гүйлгээ хийх, хаагдсан данс ашиглах;

6.2.9.терроризмыг санхүүжүүлэх үйл ажиллагаа явуулах, Нэгдсэн Үндэсний Байгууллагын Аюулгүйн зөвлөлөөс гаргасан хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээд, аливаа бүлэг, нэгдэлтэй харилцаа холбоо тогтоох, санхүүжилт авах, дээр дурдсан этгээдэд хөрөнгө шилжүүлэх зэрэг үйл ажиллагааг явуулах;

6.2.10.хүнийг үндэс, угсаа, хэл, арьсны өнгө, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, эрхэлсэн ажил, албан тушаал, шашин шүтлэг, үзэл бодол, бэлгийн болон хүйсийн чиг баримжаа, боловсрол, хөгжлийн бэрхшээлтэй байдлаар ялгаварлан гадуурхах;

6.2.11.хуулиар хориглосон бусад.

6.3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалд дараахь этгээдийг ажиллахыг хориглоно:

6.3.1.төрийн үйлчилгээний албан тушаалтнаас бусад төрийн албан тушаалтан;

6.3.2.улс төрийн намын удирдлага, намын санхүүгийн албаны дарга, түүнтэй адилтгах албан тушаалтан;

6.3.3.Нэгдсэн үндэстний байгууллагын Аюулгүй зөвлөлөөс санхүүгийн хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой гаргасан тогтоолын хоригийн жагсаалтад орсон иргэн, хуулийн этгээд болон тэдгээртэй хамаарал бүхий этгээд.

Тайлбар: Энэ хуульд заасан “ашиг хуваарилах” гэж ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хөрөнгө, аж ахуйн үйл ажиллагаа явуулж олсон орлогоос үүсгэн байгуулагч, удирдах, гүйцэтгэх албан тушаалтан, гишүүдэд болон бусад этгээдэд ногдол ашиг болгон хуваарилах, хөрөнгийн баталгаа гаргах, тэдний төлбөрийг төлөх зэргийг ойлгоно.

7 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагч

7.1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татварын өргүй дараахь этгээд үүсгэн байгуулж болно:

7.1.1.Монгол Улсын 18 насанд хүрсэн иргэн;

7.1.2.төрийн байгууллага, улсын төсөвт болон төрийн өмчийн оролцоотой үйлдвэрийн газар, нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдээс бусад хуулийн этгээд;

7.1.3.Монгол Улсад хувийн хэргээр оршигч гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн.

7.2.Ашгийн төлөө хуулийн этгээд нь эдийн засгийн холбоо болон хувийн сангаас бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг үүсгэн байгуулахыг хориглоно.

7.3.Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван наймдугаар зүйлийн 5-д заасны дагуу гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний Монгол Улсад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд байгуулах эрхэнд хуулиар хязгаарлалт тогтоож болно.

8 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нэр

8.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд өөрийн нэртэй байна. Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нэр түүний зохион байгуулалт, хэлбэрийг тусгасан байна.

8.2.Холбооны хэлбэрээр байгуулагдсан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь өөрийн оноосон нэрний ард “бүртгэгдсэн холбоо”, эсхүл “эдийн засгийн холбоо” гэж, сангийн хэлбэрээр байгуулагдсан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь санхүүжүүлэгчийн төрлөөс хамаарч оноосон нэрийнхээ ард “нийтийн сан”, “хувийн сан” гэж, мэргэжлийн холбоо нь “мэргэжлийн холбоо” гэсэн тэмдэглэгээг хэрэглэнэ.

8.3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааныхаа чиглэлийг тодорхойлсон үгийг нэрэндээ оролцуулж болно.

8.4.Ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг, эсхүл нэгдсэн зорилгын төлөө ажилладаг ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд, үндэсний хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор байгуулсан холбоо, мэргэжлийн холбоо, эсхүл хуулиар байгуулагдсан нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдээс бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь МОНГОЛЫН, ҮНДЭСНИЙ, НЭГДСЭН гэсэн үг оролцсон нэртэй байж болохгүй.

8.5.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, холбогдох журамд заасны дагуу нэрээ баталгаажуулсан байна.

8.6.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь өөрийн бэлгэдэлтэй байж болно.

9 дүгээр зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг бүртгүүлэх

9.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн үеэс эхлэн хуулийн этгээдийн эрх эдэлж, өөрийн нэрээр үйл ажиллагаа явуулна.

9.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэх, бүртгэлээс хасахтай холбогдох харилцааг Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулиар зохицуулна.

9.3.Татварын алба нь улсын бүртгэлийн байгууллагын мэдээлэлд үндэслэн шинээр байгуулагдсан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг Татварын ерөнхий хуулийн 26 дугаар зүйлд заасны дагуу татвар төлөгчөөр бүртгэж, хувийн хэрэг үүсгэнэ.

10 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн дүрэм

10.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь дүрэмтэй байна.

10.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн дүрэмд дараахь зүйлийг тусгана:

- 10.2.1.нэр, оршин байгаа газар, хууль ёсны хаяг;
- 10.2.2.зорилго, үйл ажиллагааны чиглэл;
- 10.2.3.байгууллагыг төлөөлөх эрх бүхий этгээд, түүний эрх хэмжээ;
- 10.2.4.байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалт;
- 10.2.5.дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үндэслэл, журам;
- 10.2.6.өөрчлөн байгуулах, татан буулгах үндэслэл, журам;
- 10.2.7.санхүүжилтийн эх үүсвэр;
- 10.2.8.хөрөнгийг бүртгэх, шилжүүлэх журам;
- 10.2.9.удирдах зөвлөлийн хуралдааны журам;
- 10.2.10.үүсгэн байгуулагч, холбооны хувьд гишүүний эрх, үүрэг, гишүүний хураамжийн хэмжээ, гишүүн элсүүлэх, гишүүнчлэлээс хасах, гишүүний эрхийг түдгэлзүүлэх, сэргээх үндэслэл, журам;

10.2.11.хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа, санхүүжилт болон зарцуулалтыг олон нийтэд нээлттэй тайлагнах журам;

10.2.12.хуульд заасан бусад.

10.3.Энэ хуулийн 10.2.7-д заасны дагуу хувийн сангийн дүрэмд санхүүжүүлэгч нь хуулийн этгээд бол оноосон нэр, хувь хүн бол овог, эцэг, эх болон өөрийн нэр, санхүүжүүлэгч тус бүр тухайн сангийн санхүүжилтийн хэдэн хувийг хариуцах талаарх мэдээллийг тусгана.

10.4.Дүрэмд зөвхөн эрх барих байгууллагын шийдвэрээр нэмэлт, өөрчлөлт оруулах бөгөөд дүрмийн нэмэлт, өөрчлөлтийг Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

11 дүгээр зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн төлөөлөх эрх

11.1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол холбоог удирдах зөвлөлийн дарга, гүйцэтгэх захирал, санг гүйцэтгэх захирал тус тус төлөөлнө.

11.2.Дараахь шинжийг агуулсан бол ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн удирдлага, гишүүний шийдвэр, үйл ажиллагааг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн шийдвэр, үйл ажиллагаанд тооцно:

11.2.1.төлөөлөх эрх бүхий этгээд хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс, хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлын төлөө дангаараа, эсхүл хамтран шийдвэр гаргасан, эсхүл зөвшөөрөл өгсөн бол;

11.2.2.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн төлөөлөх эрхгүй этгээдээс ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлын төлөө үйл ажиллагаа явуулсан, эсхүл бусдаар үйлдүүлсэн, эсхүл хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүйг тухайн хуулийн этгээдийн удирдлага мэдсэн боловч таслан зогсоох арга хэмжээ аваагүй бол.

12 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр төрийн зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх

12.1.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын зарим чиг үүргийг ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр хуульд заасны дагуу, эсхүл гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлж болно.

12.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлэх төрийн чиг үүргийн жагсаалтыг Засгийн газар батална.

12.3.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын чиг үүргийг ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлэх тухай шийдвэрийг сонгон шалгаруулалтын дүн болон тухайн салбарын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний саналыг үндэслэн Засгийн газар гаргана.

12.4.Төрөөс ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулахад дараахь зарчмыг баримтална:

12.4.1.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хараат бус байдлыг хүндэтгэх;

12.4.2.үл ялгаварлах, тэгш боломж олгох;

12.4.3.нээлттэй, ил тод байх;

12.4.4.ашиг сонирхлын зөрчилгүй байх.

12.5.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын чиг үүргийн онцлогоос хамаарч хуулиар тусгай нөхцөл, шаардлага тогтоосныг энэ хуулийн 12.4-т заасныг зөрчсөнд тооцохгүй.

12.6.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр олон улсын болон гадаад улсын ашгийн бус хуулийн этгээд, түүний салбар, төлөөлөгчийн газраар гүйцэтгүүлэхийг хориглоно.

12.7.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын зарим чиг үүргийг гүйцэтгүүлэх зорилгоор ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулах болон гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих журмыг Засгийн газар батална.

12.8.Төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгэж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь төрөөс санхүүжсэн үйл ажиллагаанд хамаарах санхүүгийн тайландаа Аудитын тухай хуулийн 10.2.4-т заасан хугацаанд аудит хийлгэх үүрэгтэй.

13 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тайлан

13.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үйл ажиллагаагаа хууль, дүрэмд заасны дагуу тайлагнана.

13.2.Нийтэд тустай үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд, нийтийн сан, мэргэжлийн холбоо нь үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангаа дараа жилийн эхний улиралд багтаан Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлд ирүүлнэ.

13.3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь гэрээний дагуу төрийн гүйцэтгэх эрх мэдлийн байгууллагын чиг үүргийг гүйцэтгэсэн бол тус үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг гэрээнд заасан журмаар тухайн гэрээ байгуулсан төрийн байгууллагад дараа жилийн эхний улиралд багтаан Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлд ирүүлнэ.

13.4.Энэ хуулийн 13.2, 13.3-т зааснаас бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангаа Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлд ирүүлж болно.

13.5.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тайланг Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл болон энэ хуулийн 13.3-т заасан төрийн байгууллага цахим хуудсандаа байршуулна.

13.6.Энэ хуулийн 13.2, 13.3-т заасан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааны тайлангийн маягтыг Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл батална.

13.7.Энэ хуулийн 13.2, 13.3-т заасан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааны болон санхүүгийн жилийн тайлангаа олон нийтэд нээлттэй байлгана.

13.8.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь дүрэмдээ заасны дагуу үйл ажиллагаа, санхүүжилт, түүний зарцуулалтыг гишүүддээ тайлагнах бөгөөд санхүүжүүлэгч болон хамтран ажилладаг бусад этгээдэд тайлагнах үүрэг нь тэдгээрийн хооронд байгуулсан гэрээ, хэлцлээр тодорхойлогдоно.

13.9.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлд заасны дагуу татварын тайлан гаргаж, холбогдох татварын албанд тайлагнана.

14 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн санхүүжилт

14.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн санхүүжилт дараахь эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

14.1.1.хуульд өөрөөр заагаагүй бол хувь хүн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандив, тусламж;

14.1.2.нийтэд тустай үйл ажиллагаа явуулсны төлөө төрөөс үзүүлсэн мөнгөн болон бусад хэлбэрийн санхүүгийн дэмжлэг;

14.1.3.холбооны хувьд гишүүний хураамж;

14.1.4.төрөөс энэ хуулийн 12.1-д заасан үндэслэлээр олгосон санхүүжилт;

14.1.5.аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхэлж олсон орлого;

14.1.6.хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэр.

14.2.Гадаад улсын тусгай албад, түүний халхавч байгууллага болон үндэсний эв нэгдлийг бусниулах, мөнгө угаах, террорист болон экстремист үйл ажиллагаа явуулдаг, санхүүжүүлдэг байгууллага, хувь хүнээс, эсхүл хандивлагч нь тодорхойгүй санхүүжилт авахыг хориглоно.

14.3.Энэ хуулийн 14.2-т заасан хувь хүн, байгууллагын талаарх мэдээллийг цагдаагийн болон тагнуулын байгууллага хамтран гаргаж нээлттэй мэдээлнэ.

15 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх

15.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь дүрэмд заасан зорилго, үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэхийн тулд аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхэлж болно.

15.2.Аж ахуйн үйл ажиллагаа нь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн үндсэн зорилго, гол үйл ажиллагаа байж болохгүй.

15.3.Аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх шийдвэрийг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн дүрэмд заасан эрх бүхий этгээд гаргана.

15.4.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн аж ахуйн үйл ажиллагааны орлогод Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан болон түүнтэй адилтгах бусад орлого хамаарна.

15.5.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхэлж олсон орлогоо зөвхөн дүрэмд заасан зорилго, үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэхэд зарцуулна.

16 дугаар зүйл.Салбар, төлөөлөгчийн газар

16.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулж болно.

16.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь хуулийн этгээдийн эрх эдлэхгүй бөгөөд түүний эрх, үүргийг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн дүрмээр тодорхойлно.

16.3.Салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлагыг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн дүрэмд заасан эрх бүхий байгууллага томилно.

16.4.Салбар, төлөөлөгчийн газар нь гагцхүү түүнийг байгуулсан ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулна.

16.5.Хуулийн этгээд нь салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулсан, татан буулгасан бол хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлийн газарт бүртгүүлнэ.

16.6.Олон улсын байгууллага болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа Монгол Улсад байгуулж болно.

16.7.Олон улсын байгууллага болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага бүртгэнэ.

16.8.Олон улсын байгууллага болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь үйл ажиллагааны тайлангаа дараа жилийн эхний улиралд багтаан гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад ирүүлнэ.

16.9.Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа олон улсын байгууллага болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааны тайлангийн маягт, тайлагнах журмыг гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга батална.

16.10.Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа олон улсын байгууллага болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь энэ хуулийн 13.4, 13.6, 13.7, 13.8-д заасны дагуу үйл ажиллагаа, санхүү, татварын тайлан гаргах үүрэгтэй.

17 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг өөрчлөн байгуулах

17.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг түүний эрх барих байгууллагын шийдвэрээр хуульд заасан журмын дагуу нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах замаар өөрчлөн байгуулж болно.

17.2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд зохион байгуулалтын хэлбэр, үндсэн зорилгоо өөрчлөх замаар өөрчлөн байгуулагдахыг хориглоно.

17.3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг энэ хуулийн 17.2-т зааснаас бусад үндэслэлээр өөрчлөн байгуулсан бол Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

18 дугаар зүйл.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татан буулгах

18.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг дараахь үндэслэлээр татан буулгаж болно:

18.1.1.үйл ажиллагаа явуулах хугацаа дууссан, зорилгодоо хүрсэн, эсхүл дүрэмд заасан бусад үндэслэлээр сайн дураараа татан буугдах талаар эрх барих байгууллагын шийдвэр гарсан;

18.1.2.Дампуурлын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлд заасан үндэслэлээр дампуурсанд тооцсон;

18.1.3.энэ хуулийн 6.2.1, 6.2.2, 6.2.3, 6.2.10-т заасныг зөрчсөн нь эрх бүхий байгууллагаар тогтоогдсон;

18.1.4.шүүхийн шийдвэрээр Эрүүгийн хуульд заасан татан буулгах арга хэмжээ авагдсан;

18.1.5.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 26.1-д заасны дагуу бүртгэлээс хасагдсан.

18.1.6.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь үндсэн зорилгоо өөрчилсөн.

18.2.Шүүх энэ хуулийн 18.1.2, 18.1.3, 18.1.4-т заасан үндэслэлээр ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татан буулгана.

18.3.Энэ хуулийн 18.1.5, 18.1.6-д заасан үндэслэлээр ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлээс хасах шийдвэрийг улсын бүртгэлийн байгууллага, олон улсын болон гадаад улсын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг бүртгэлээс хасах шийдвэрийг гадаадын иргэний асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага гаргана.

18.4.Шүүхэд ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татан буулгах тухай гомдлыг энэ хуулийн 18.1.2-т заасан үндэслэлээр Дампуурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт заасан этгээд, 18.1.3-т заасан үндэслэлээр сонирхогч этгээд гаргана.

18.5.Шүүх болон энэ хуулийн 18.2-т заасан эрх бүхий этгээд нь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татан буулгах асуудлыг шийдвэрлэхдээ Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн гишүүнийг шинжээчээр оролцуулж болно.

18.6.Энэ хуулийн 18.1.1, 18.1.2, 18.1.3, 18.1.4-т заасан үндэслэлээр ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татан буулгах тухай шийдвэр гаргасан эрх бүхий этгээд шийдвэрээ Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 23.1-д заасан журмын дагуу улсын бүртгэлийн байгууллага, эсхүл гадаадын иргэний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад болон холбогдох татварын албанд мэдэгдэнэ.

18.7.Энэ хуулийн 18.2, 18.3-т заасан шийдвэр гаргасан эрх бүхий этгээд уг шийдвэрийг гаргаснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлд бичгээр мэдэгдэх бөгөөд татан буулгах тухай шийдвэрийн эхувийг мэдэгдэлд хавсаргасан байна.

19 дүгээ зүйл.Татан буугдах үеийн эд хөрөнгийн зохицуулалт

19.1.Татан буугдаж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хөрөнгөөс шаардах эрх бүхий харилцагчийн үүргийн гүйцэтгэлийг хангасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг бусдад хуваарилан олгохыг хориглоно.

19.2.Татан буугдаж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн эрх барих байгууллага нь үлдсэн хөрөнгийг ижил төстэй зорилго бүхий нэг, эсхүл хэд хэдэн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд шилжүүлэхээр шийдвэрлэж болно.

19.3.Хэрэв энэ хуулийн 19.2-т заасан шийдвэр гараагүй бол үлдсэн хөрөнгийг түүнтэй зорилго нэг буюу ижил төстэй зорилго бүхий нэг, эсхүл хэд хэдэн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд, ийм этгээд байхгүй тохиолдолд түүний дүрэмд заасан зорилгод нийцсэн үйл ажиллагаанд зориулан зарцуулахаар Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих санд шилжүүлнэ.

19.4.Энэ хуулийн 19.3-т заасан шийдвэрийг Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн саналыг харгалзан татан буулгах комисс гаргана.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ХОЛБООНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

20 дугаар зүйл.Холбооны удирдлага, зохион байгуулалт

20.1.Холбооны эрх барих байгууллага нь бүх гишүүдийн хурал байна.

20.2.Холбооны удирдах байгууллага нь удирдах зөвлөл байна.

20.3.Холбоо нь хяналтын хороо болон холбооны өдөр тутмын үйл ажиллагааг явуулах гүйцэтгэх захиралтай байна.

21 дүгээр зүйл.Бүх гишүүдийн хурлын бүрэн эрх

21.1.Бүх гишүүдийн хурал дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

21.1.1.дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

21.1.2.удирдах зөвлөлийн гишүүдийг сонгох, чөлөөлөх, огцруулах;

21.1.3.холбооны жилийн төсвийн төслийг батлах, санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланг хэлэлцэж, дүгнэлт өгөх;

21.1.4.холбоонд гишүүн элсүүлэх, гишүүнээс хасах, гишүүний эрхийг түдгэлзүүлэх, сэргээх тухай шийдвэр гаргах;

21.1.5.салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах, татан буулгах;

21.1.6.гишүүн нь өөр холбоо, сангийн гишүүн, үүсгэн байгуулагч болох эсэх асуудлаар шийдвэр гаргах;

21.1.7.холбоог өөрчлөн байгуулах, татан буулгах;

21.1.8.хууль болон холбооны дүрэмд заасан бусад бүрэн эрх.

21.2.Бүх гишүүдийн хурал нь ээлжит болон ээлжит бус хуралдааны хэлбэрээр бүрэн эрхээ хэрэгжүүлнэ.

21.3.Энэ хуулийн 21.1.3, 21.1.4-т заасан холбооны бүх гишүүдийн хурлын бүрэн эрхийг холбооны дүрмээр удирдах зөвлөлд шилжүүлж болно.

22 дугаар зүйл.Холбоо байгуулах

22.1.Холбоо байгуулахаар тохиролцсон 5-аас доошгүй этгээд холбоог үүсгэн байгуулна.

22.2.Холбоо үүсгэн байгуулах хурлыг энэ хуулийн 22.1-д заасан этгээд зохион байгуулж, уг хурлаар дараахь асуудлыг хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:

22.2.1.холбоо үүсгэн байгуулах тухай шийдвэр гаргах;

22.2.2.холбооны дүрмийг батлах;

22.2.3.удирдах зөвлөлийг сонгох;

22.2.4.холбооны тэмдэг, хэвлэмэл хуудасны загвар батлах.

23 дугаар зүйл.Холбоонд гишүүн элсүүлэх

23.1.Холбооны гишүүнчлэл сайн дурын байна.

23.2.Холбоо байгуулагдсаны дараа түүнд гишүүнээр элсэх, гишүүнчлэлээс гарах эрх нээлттэй байна.

23.3.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол гишүүн элсүүлэх тухай шийдвэрийг бүх гишүүдийн хурал гаргана.

23.4.Холбоо гишүүдийн бүртгэлийг заавал хөтөлнө.

23.5.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол тухайн холбоонд гишүүнээр элсэхэд тавигдах шаардлага, шалгуурыг холбооны дүрмээр тодорхойлно.

24 дүгээр зүйл.Холбооны гишүүнчлэл дуусгавар болох үндэслэл

24.1.Холбооны гишүүнчлэл дараахь үндэслэлээр дуусгавар болно:

24.1.1.өөрийн хүсэлтээр холбооны гишүүнээс гарсан;

24.1.2.гишүүн нас барсан, эсхүл шүүхээс тухайн хүнийг эрх зүйн бүрэн чадамжгүйд тооцсон, гишүүн байгууллага татан буугдсан;

24.1.3.холбооны үйл ажиллагаа дуусгавар болсон;

24.1.4.холбооны гишүүнчлэлээс хасагдсан.

24.2.Гишүүнчлэл нь дуусгавар болсон этгээдийн тухайн холбоонд төлсөн гишүүний хураамжийг буцаан олгохгүй.

24.4.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол холбооны гишүүнчлэлээс гарахдаа энэ тухайгаа бичгээр мэдэгдэнэ.

25 дугаар зүйл.Холбооны гишүүнчлэлээс хасах

25.1.Холбооны гишүүнчлэлээс зөвхөн дүрэмд заасан үндэслэлээр хасна.

25.2.Холбооны дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол гишүүнчлэлээс хасах шийдвэрийг бүх гишүүдийн хурал гаргана.

25.3.Холбооны гишүүнчлэлээс хасах шийдвэр гаргах хуралд тухайн гишүүн, гишүүн байгууллагын төлөөллийг биечлэн оролцуулна. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр хуралд оролцоогүй бол түүний эзгүйд уг шийдвэрийг гаргаж болно.

25.4.Гишүүнчлэлээс хасах тухай шийдвэрийг тухайн этгээдэд даруй бичгээр мэдэгдэнэ.

25.5.Гишүүнчлэлээс хассантай холбоотой гомдлыг хянан шийдвэрлэх журмыг холбооны дүрэмд зааж болох бөгөөд дүрэмд заагаагүй бол шүүхэд гомдол гаргаж болно.

25.6.Холбооны үйл ажиллагаанд тодорхой хугацаагаар оролцоогүй, дүрмээр тогтоосон хугацаанд гишүүнчлэлийн хураамжаа удаа дараа төлөөгүй гишүүний эрхийг тодорхой хугацааны дараа шууд зогсоох, тухайн холбооны гишүүнчлэлээс хасах тухай дүрэмд зааж болно.

26 дугаар зүйл.Холбооны гишүүний эрхийг түдгэлзүүлэх, сэргээх

26.1.Хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас эрх, үүргээ биечлэн болон төлөөллөөрөө дамжуулан хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөлд өөрийнх нь хүсэлтээр холбооны гишүүний эрхийг түдгэлзүүлж болно.

26.2.Холбооны гишүүний эрхийг түдгэлзүүлэх, сэргээх үндэслэл, хугацааг холбооны дүрмээр тогтооно.

26.3.Холбооны дүрэмд заасан бол гишүүний эрхийг түдгэлзүүлсэн хугацаанд гишүүний хураамжаас чөлөөлж болно.

27 дугаар зүйл.Бүх гишүүдийн хурлыг зарлан хуралдуулах

27.1.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол бүх гишүүдийн ээлжит хурлыг жилд нэгээс доошгүй удаа зарлан хуралдуулна.

27.2.Хурлын тов, хэлэлцэх асуудлыг удирдах зөвлөл тогтооно.

27.3.Холбооны нийт гишүүдийн гуравны нэгээс дээш гишүүдийн саналаар ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулж болно.

27.4.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол бүх гишүүдийн хурлын зарыг хурал болохоос 30 хоногийн өмнө гишүүдэд хүргэнэ. Хурлын зараар хурал болох газар, огноо, цаг, хэлэлцэх асуудлыг мэдээлнэ.

27.5.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол удирдах зөвлөлөөс ээлжит бус хурлын товыг энэ хуулийн 27.2-т заасан санал гарснаас хойш 10 хоногийн дотор багтаан товыг тогтоож, хурал болох газар, огноо, цаг, хэлэлцэх асуудлыг гишүүдэд мэдээлнэ.

27.6.Удирдах зөвлөл нь ээлжит бус хурлын товыг энэ хуулийн 27.5-д заасан хугацаанд багтаан товлоогүй бол санаачилга гаргасан гишүүд хурлын товыг тогтоож болно.

27.7.Холбооны гишүүдэд ээлжит болон ээлжит бус хурлын зар хүрээгүй бөгөөд үүнийг санаатайгаар хүргүүлээгүй гэж үзвэл сонирхогч гишүүн шүүхэд гомдол гаргаж болно.

27.8.Шүүх энэ хуулийн 27.7-д заасан гомдлыг үндэслэлтэй гэж үзвэл удирдах зөвлөлийн хурлыг дахин хуралдуулах шийдвэр гаргаж, үүнтэй холбогдон гарах зардлыг буруутай этгээдээр төлүүлнэ.

28 дугаар зүйл.Бүх гишүүдийн хурал болон түүний шийдвэр хүчин төгөлдөр болох

28.1.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол холбооны нийт гишүүдийн олонхи оролцсоноор бүх гишүүдийн хурал хүчин төгөлдөр болно.

28.2.Бүх гишүүдийн хуралд оролцсон гишүүн тус бүр нэг саналын эрхтэй байна.

28.3.Бүх гишүүдийн хуралд оролцох гишүүн байгууллагын төлөөллийг тухайн байгууллагын дүрэмд заасан эрх бүхий этгээд томилно.

28.4.Холбооны дүрэмд заасан бол холбооны гишүүний саналын эрхийг дараахь асуудлаар хязгаарлаж болно:

28.4.1.нэг гэр бүлийн гишүүн болон төрөл, садангийн хүнтэй холбоотой асуудал хэлэлцэх бол;

28.4.2.тухайн гишүүн, эсхүл түүний ажилладаг хуулийн этгээдтэй холбоотой асуудал хэлэлцэх бол.

28.5.Бүх гишүүдийн хурлаас гарах шийдвэр хуралд оролцсон гишүүдийн олонхийн саналаар хүчин төгөлдөр болно.

28.6.Дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ороогүй зүйлийг хурлаар хэлэлцүүлэхийг холбооны гишүүн санаачилж болох бөгөөд тухайн

асуудлыг хэлэлцэх эсэхийг хуралд оролцсон гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ.

28.7.Бүх гишүүдийн хурлын шийдвэр тогтоол хэлбэртэй байх бөгөөд дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол түүнд хурал даргалагч гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

28.8.Хуралдааны тэмдэглэл дараахь мэдээллийг агуулсан байна:

28.8.1.хурал болсон, газар, огноо, дугаар;

28.8.2.хурал даргалагчийн нэр;

28.8.3.хурлаар хэлэлцсэн асуудал;

28.8.4.хурлын ирц;

28.8.5.хэлэлцсэн асуудал тус бүрээр зөвшөөрсөн, татгалзсан саналын тоо, гарсан шийдвэрийн бүрэн томъёолол.

28.9.Бүх гишүүдийн хурлын шийдвэрийг хууль, холбооны дүрэмтэй зөрчилдсөн гэж үзвэл сонирхогч этгээд энэ тухай шүүхэд гомдол гаргаж болно.

29 дүгээр зүйл.Удирдах зөвлөл

29.1.Удирдах зөвлөлийн гишүүнийг бүх гишүүдийн хурлаас сонгоно.

29.2.Удирдах зөвлөл гишүүд дотроосоо даргаа илээр сонгоно.

29.3.Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоог дүрмээр тогтооно.Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд зөвлөлийн дарга, гишүүд, дүрэмд заасан бол хараат бус гишүүн байна.

29.4.Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоо, бүрэн эрхийн хугацаа, улируулан сонгох эсэхийг дүрмээр зохицуулна.

29.5.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд удирдах зөвлөлийн гишүүний эрх, үүргийг тухайн холбооны онцлогт тохируулан дүрмээр тодорхойлж болно.

29.6.Удирдах зөвлөл холбоог төлөөлөн шийдвэр гаргах бөгөөд шийдвэр нь тогтоол хэлбэртэй байна.

29.7.Удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн үүргээ гүйцэтгэснийхээ төлөө тухайн холбооноос цалин, урамшуулал авахгүй.

29.8.Удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүнд зөвлөлийн хуралд оролцохтой холбоотой гарсан зардлыг дүрэмд зааснаар олгож болно.

30 дугаар зүйл.Удирдах зөвлөлийн хурал

30.1.Удирдах зөвлөл нь бүх гишүүдийн хурлын өмнө ажлаа хариуцна.

30.2.Удирдах зөвлөлийн хуралд оролцсон гишүүн бүр нэг саналын эрхтэй байна.

30.3.Удирдах зөвлөлийн хурлаас гүйцэтгэх захирлыг томилж, чөлөөлнө.

31 дүгээр зүйл. Удирдах зөвлөлийн даргын эрх, үүрэг

31.1. Удирдах зөвлөлийн дарга дараахь эрхтэй:

31.1.1. удирдах зөвлөлийн хурлыг даргалах;
31.1.2. бүх гишүүдийн хурлаас олгосон бүрэн эрхийн хүрээнд холбоог төлөөлөх;

31.1.3. холбооны дүрэмд заасан бусад.

31.2. Удирдах зөвлөлийн дарга нь дараахь үүрэгтэй:

31.2.1. дүрэмд өөрөөр заагаагүй бол холбооны үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг жил бүр бүх гишүүдийн хурлаар хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

31.2.2. бүх гишүүдийн хурлаас гаргасан шийдвэрийн биелэлт, холбооны гишүүдийн бүртгэлийн хөтлөлт хуульд заасан журмын дагуу хийгдэж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

31.2.3. удирдах зөвлөлөөс зөвлөлийн гишүүнд өгсөн үүргийн биелэлтэд хяналт тавих;

31.2.4. холбооны дүрэмд заасан бусад үүрэг.

31.3. Удирдах зөвлөлийн даргад энэ хуулийн 31.1, 31.2-т зааснаас бусад нэмэлт эрх олгож, үүрэг хүлээлгэх бол холбооны дүрэмд заана.

32 дугаар зүйл. Гүйцэтгэх захирлын эрх, үүрэг

32.1. Гүйцэтгэх захирал дараахь эрхтэй:

32.1.1. удирдах зөвлөлөөс олгосон бүрэн эрхийн хүрээнд холбоог төлөөлөн гэрээ, хэлцэл хийх;

32.1.2. дүрэмд заасан эрх хэмжээний хүрээнд холбооны эд хөрөнгийг захиран зарцуулах шийдвэр гаргах;

32.1.3. холбооны дүрэмд заасан бусад.

32.2. Гүйцэтгэх захирал дараахь үүрэгтэй:

32.2.1. холбооны өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

32.2.2. нягтлан бодох бүртгэлийг хуульд заасан журмын дагуу хөтлөх ажлыг зохион байгуулах;

32.2.3. санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланг хуульд заасан журмын дагуу гаргаж, эрх бүхий байгууллагаар хэлэлцүүлэн, холбогдох байгууллагад хүргүүлэх;

32.2.4.холбооны гишүүдийн бүртгэлийг хөтлөх ажлыг зохион байгуулах;

32.2.5.холбооны дүрэмд заасан бусад.

32.3.Гүйцэтгэх захиралд энэ хуулийн 32.1, 32.2-т зааснаас бусад нэмэлт эрх олгож, үүрэг хүлээлгэх бол холбооны дүрэмд заана.

32.4.Гүйцэтгэх захирлын үүргийг багийн зарчмаар гүйцэтгүүлж болно.

32.5.Гүйцэтгэх захирлын цалин хөлсийг удирдах зөвлөлийн хурлаас тогтооно.

33 дугаар зүйл.Хяналтын хороо

33.1.Удирдах зөвлөлөөс холбооны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий хяналтын хороог байгуулна.

33.2.Хяналтын хорооны гишүүдийг удирдах зөвлөлөөс томилох бөгөөд бүрэлдэхүүнд гүйцэтгэх удирдлага, гүйцэтгэх албан тушаалтнаас оролцуулахыг хориглоно.

33.3.Шаардлагатай тохиолдолд холбооны үйл ажиллагаанд аудит хийлгэх саналыг удирдах зөвлөлийн хуралд оруулж шийдвэрлүүлнэ.

33.4.Хяналтын хороо ажлаа удирдах зөвлөлийн өмнө тайлагнана.

33.5.Хяналтын хороог мэдээллээр хангах үүргийг гүйцэтгэх захирал хариуцна.

33.6.Хяналтын хорооны үйл ажиллагааны зардал, гишүүдэд олгох урамшууллыг удирдах зөвлөлөөс тогтооно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ САНГИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

34 дүгээр зүйл.Сан байгуулах

34.1.Сан байгуулахаар тохиролцсон этгээд үүсгэн байгуулах хурал зохион байгуулж, дараахь асуудлыг хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:

34.1.1.сан байгуулах;

34.1.2.сангийн дүрмийг батлах;

34.1.3.удирдах зөвлөлийг томилох.

34.2.Сан нь нийтийн, хувийн гэсэн төрөлтэй байна.

34.3.Зөвхөн дүрэмдээ заасан нэг, эсхүл хэд хэдэн этгээдээс хандивласан хөрөнгөөр санхүүждэг санг хувийн сан гэнэ.

34.4.Олон нийтээс болон бусад этгээдээс хөрөнгө төвлөрүүлэх журмаар санхүүждэг санг нийтийн сан гэнэ.

34.5.Хувийн сан олон нийтээс хөрөнгө төвлөрүүлэхийг хориглоно.

34.6.Хувийн санг байгуулахад үүсгэн байгуулагч нь 10 сая төгрөгийг сангийн дансанд байршуулсан байна.

34.7.Нийтийн сан нь жил тутам санхүүгийн тайландаа аудит хийлгэнэ. Аудит хийлгэх зардлыг тухайн сан хариуцна.

35 дугаар зүйл.Сангийн үүсгэн байгуулагч

35.1.Сан байгуулах тухай шийдвэр гаргаж, сангийн дүрмийг баталсан этгээдийг тухайн сангийн үүсгэн байгуулагч гэнэ. Сангийн үүсгэн байгуулагч удирдах зөвлөлийн гишүүн байж болно.

35.2.Дампуурлын хэрэг үүсгэгдсэн этгээд сангийн үүсгэн байгуулагч байхыг хориглоно.

35.3.Хувийн санг нэг этгээд үүсгэн байгуулж болох бөгөөд зөвхөн үүсгэн байгуулагчийн шийдвэрээр сангийн зорилго, зориулалтыг өөрчилнө.

35.4.Сан байгуулагдсаны дараа тухайн санд хандив өгсөн, тусламж, дэмжлэг үзүүлсэн этгээдийг үүсгэн байгуулагчид тооцохгүй.

35.5.Үүсгэн байгуулагч болон энэ хуулийн 35.4-т заасан этгээдээс санд оруулсан хөрөнгө тухайн сангийн эд хөрөнгө болно.

35.6.Үүсгэн байгуулагч сангийн эд хөрөнгийг өмчлөх эрхгүй байна.

35.7.Сангийн хөрөнгийг дүрмийн бус зорилгоор ашиглах, бусдад зээлдүүлэх, сангийн удирдлага, ажилтны ашиг сонирхолын төлөө ашиглахыг хориглоно.

36 дугаар зүйл.Сангийн удирдлага, зохион байгууллалт

36.1.Сангийн эрх барих байгууллага нь удирдах зөвлөл байна.

36.2.Сан нь хяналтын хороо болон сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг явуулах гүйцэтгэх захиралтай байна.

37 дугаар зүйл.Сангийн удирдах зөвлөл

37.1.Сангийн удирдах зөвлөл нь хандивлагч, дэмжигч, тэдгээрийн томилсон төлөөллөөс бүрдэнэ. Нийтийн сангийн удирдах зөвлөл 5-аас доошгүй хувийн сангийн удирдах зөвлөл нь 3-аас доошгүй гишүүнтэй байна.

37.2.Сангийн үүсгэн байгуулагч нь анхны удирдах зөвлөлийг томилох бөгөөд удирдах зөвлөлийг шинэчлэн томилохтой холбоотой асуудлыг дүрмээр зохицуулна.

37.3.Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тооны дээд хязгаар, бүрэн эрхийн хугацаа, улируулан сонгох эсэхийг дүрмээр тогтооно.

37.4.Удирдах зөвлөл гишүүд дотроосоо даргаа илээр сонгоно.

37.5.Удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн үүргээ гүйцэтгэснийхээ төлөө тухайн сангаас цалин, урамшуулал авахгүй.

37.6.Удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүнд зөвлөлийн хуралд оролцохтой холбоотой гарсан зардлыг олгож болно.

38 дугаар зүйл.Сангийн удирдах зөвлөлийн бүрэн эрх

38.1.Сангийн удирдах зөвлөл дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

38.1.1.дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

38.1.2.санг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах;

38.1.3.сангийн жилийн төсвийг батлах;

38.1.4.сангийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг хэлэлцэх;

38.1.5.гүйцэтгэх удирдлагыг томилох, чөлөөлөх түүнтэй гэрээ байгуулах, эд хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой эрх хэмжээг нь тодорхойлох.

39 дүгээр зүйл.Удирдах зөвлөлийн хурал

39.1.Удирдах зөвлөлийн ээлжит хурлыг жилд нэгээс доошгүй удаа зарлан хуралдуулна. Ээлжит хурлыг удирдах зөвлөлийн дарга товлон.

39.2.Хяналтын хорооны шаардсанаар ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулж болно.

39.3.Энэ хуулийн 39.2-т заасны дагуу хяналтын шаардлага гарснаас хойш удирдах зөвлөлийг 7 хоногийн дотор хуралдуулахаар тооцож, хурлын товыг тогтооно.

39.4.Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонхи нь оролцсоноор удирдах зөвлөлийн хурал хүчин төгөлдөр болно.

39.5.Удирдах зөвлөлийн хурлыг удирдах зөвлөлийн дарга, түр эзгүйд нь түүний даалгасан гишүүн удирдана.

39.6.Удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд хуралдааны тэмдэглэл үнэн зөв хөтлөгдсөн эсэхийг хянаж, гарын үсэг зурна.

40 дүгээр зүйл.Удирдах зөвлөлийн шийдвэр

40.1.Удирдах зөвлөлийн хурлын шийдвэр хуралд оролцсон гишүүдийн олонхийн саналаар хүчин төгөлдөр болно. Удирдах зөвлөлийн шийдвэр тогтоол хэлбэртэй байна.

40.2.Удирдах зөвлөлийн хуралд оролцсон гишүүн бүр нэг саналын эрхтэй байна.

40.3.Удирдах зөвлөлийн хурал хийхгүйгээр гишүүдийн саналыг бичгээр авсны үндсэн дээр шийдвэрлэж болох асуудлыг удирдах зөвлөл тогтоож болно.

41 дүгээр зүйл.Хяналтын хорооны эрх, үүрэг

41.1.Хяналтын хороог 3-аас доошгүй гишүүнтэйгээр удирдах зөвлөлөөс байгуулах бөгөөд ажлаа удирдах зөвлөлийн өмнө тайлагнана

41.2.Хяналтын хорооны бүрэлдэхүүнд сангийн гүйцэтгэх удирдлага байхыг хориглоно.

41.3.Хяналтын хороо нь сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих үндсэн үүрэгтэй.

41.4.Хяналтын хороо бусад эрх, үүргийг сангийн үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан дүрмээр тодорхойлно.

41.5.Хяналтын хороог мэдээллээр хангах үүргийг гүйцэтгэх захирал хариуцна.

42 дугаар зүйл.Гүйцэтгэх захирал

42.1.Сангийн гүйцэтгэх удирдлагыг удирдах зөвлөлөөс томилсон гүйцэтгэх захирал хэрэгжүүлнэ.

42.2.Гүйцэтгэх захирал нь дараахь эрхтэй:

42.2.1.удирдах зөвлөлөөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд санг төлөөлөх;

42.2.2.удирдах зөвлөлөөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд сангийн эд хөрөнгийг захиран зарцуулах;

42.2.3.хууль, дүрэмд заасан бусад.

42.3.Гүйцэтгэх захирал дараахь үүрэгтэй:

42.3.1.сангийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэх;

42.3.2.сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

42.3.3.хууль, дүрэмд заасан бусад.

42.4.Тухайн сангийн онцлогтой холбоотой гүйцэтгэх захиралд энэ хуулийн 42.2-т зааснаас гадна нэмэлт эрх олгож, үүрэг хүлээлгэх бол удирдах зөвлөлийн дарга гүйцэтгэх захиралтай гэрээ байгуулна.

42.5.Гүйцэтгэх захирал нь үүргээ гүйцэтгэсний төлөө цалингаас гадуур тухайн сангаас нэмэлт урамшуулал авахгүй.

42.6.Гүйцэтгэх захирлын цалин хөлсийг удирдах зөвлөлийн хурлаас тогтооно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ОНЦЛОГ БҮХИЙ ХОЛБОО

43 дугаар зүйл. Мэргэжлийн холбоо

43.1. Тухайн салбар дахь мэргэжлийн холбоог сонгон шалгаруулах, хамтран ажиллах асуудлыг Засгийн газраас баталсан журмын дагуу тухайн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, эсхүл Улсын Их Хурлаас байгуулдаг тухайн асуудлыг хариуцсан байгууллага шийдвэрлэнэ.

43.2. Мэргэжлийн холбоо нь нийтийн эрх ашигт үйлчлэх зорилготой, тухайн салбарын хүрээнд тодорхой зохицуулалтад хамрагдах этгээдийн олонхийг, эсхүл харьцангуй олонхийг нэгтгэсэн гишүүнчлэлтэй байна.

43.3. Мэргэжлийн холбоонд тавигдах тусгай шаардлагыг холбогдох хуулиар тогтоож болно.

43.4. Мэргэжлийн холбооны гишүүн нь мэргэжилтэн, эсхүл хуулийн этгээд, эсхүл тэдгээрийг нэгтгэсэн холбоо байж болно.

43.5. Мэргэжлийн холбоо нь төрийн байгууллагатай дараахь хэлбэрээр хамтран ажиллахад давуу эрх эдэлнэ:

43.5.1. салбарын хүрээнд хэрэгжүүлэх бодлого, шийдвэрийн төсөл боловсруулах, хэлэлцэх, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих ажиллагаанд гишүүдээ төлөөлөн оролцох;

43.5.2. салбарын хүрээнд мэргэжилтнийг давтан сургах, мэргэжлийн арга зүйгээр хангах үйл ажиллагаа эрхлэх;

43.5.3. төрийн байгууллагаас олгосон эрх хэмжээний хүрээнд мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах эрх, мэргэжлийн зэрэг олгох, сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах;

43.5.4. мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах журам, ёс зүйн дүрмийг баталж, мөрдүүлэх;

43.5.5. хуульд заасан бол салбарын мэргэжлийн хяналтыг хэрэгжүүлэх.

43.6. Мэргэжлийн холбоо нь мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах ёс зүйн болон хариуцлага, хяналтыг хэрэгжүүлэх дүрэмтэй байна.

43.7. Тухайн салбарт асуудлыг дагнан хариуцах чиг үүрэг бүхий хэд хэдэн мэргэжлийн холбоо байж болно.

43.8. Салбарын онцлог, чиг үүргийн ялгаатай байдлыг харгалзан мэргэжлийн холбоонд энэ хуулийн 43.5-д зааснаас гадна тусгай давуу эрхийг хуулиар олгож болно.

43.9.Төрийн захиргааны төв байгууллага нь энэ хуулийн 43.2, 43.3-т заасан шаардлагыг хангахгүй болсон, эсхүл энэ хуулийн 18.1.4-т заасан үндэслэлээр мэргэжлийн холбооны эрхийг хүчингүй болгоно.

43.10.Мэргэжлийн холбоог сонгон шалгаруулах, хамтран ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

43.11.Мэргэжлийн холбоо нь энэ хуулийн Хоёрдугаар бүлэгт заасан холбооны хэлбэрээр хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

44 дүгээр зүйл.Эдийн засгийн холбоо

44.1.Өөрсдийн нийтлэг ашиг сонирхлоо хамгаалах зорилгоор ашгийн төлөө хуулийн этгээдүүд нэгдэн эдийн засгийн холбоог байгуулж болно.

44.2.Эдийн засгийн холбоо нь энэ хуулийн 6.1, 6.2-т зааснаас гадна зах зээлд монополь, давамгайл байдал тогтоох, валют болон үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн ханшид нөлөөлөхөд чиглэсэн аливаа үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

44.3.Энэ хуулийн 44.2-т заасан үйл ажиллагаа явуулсан нь тухайн эдийн засгийн холбоог татан буулгах үндэслэл болно.

44.4.Эдийн засгийн холбоо нь энэ хуулийн Хоёрдугаар бүлэгт заасан холбооны хэлбэрээр хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ НИЙТЭД ТУСТАЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

45 дугаар зүйл.Нийтэд тустай үйл ажиллагаа, түүний төрөл

45.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь өөрийн дүрэмд заасан үйл ажиллагааны зорилго, чиглэлтэй уялдуулан нийтэд тустай үйл ажиллагааг төлбөртэй болон төлбөргүйгээр эрхлэн гүйцэтгэж болно.

45.2.Дараахь үйл ажиллагааг нийтэд тустай үйл ажиллагаанд хамруулна:

45.2.1.нийгмийн хамгаалалыг сайжруулах /Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан этгээдэд үзүүлэх нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, ажил мэргэжил олгох, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа/;

45.2.2.эрүүл мэндийг дэмжих /нийгмийн эрүүл мэндийг хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэх, донтох эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, нийтийн биеийн тамирыг дэмжих үйл ажиллагаа/;

45.2.3.боловсролыг дэмжих /иргэний болон хүний эрхийн боловсролыг дэмжих, хүүхэд, залуучуудын хөгжил, хүмүүжил төлөвшил, чөлөөт цагаа зөв өнгөрөөх нөхцөлийг бүрдүүлэх үйл ажиллагаа/;

45.2.4.нийгмийн шударга ёс, ардчилал, сайн засаглалыг бэхжүүлэх;

45.2.5.хүний эрх, эрх чөлөөг хамгаалах, ялгаварлан гадуурхалтыг устгах;

45.2.6.байгаль, хүрээлэн байгаа орчныг хамгаалах;
45.2.7.шинжлэх ухаан, технологийн дэвшлийг дэмжих;
45.2.8.нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг хөхиүлэн дэмжих;
45.2.9.соёл, урлагийн болон түүх, өв, уламжлалыг хадгалж,
хамгаалах, хөгжүүлэх;

45.2.10.ядуурлыг бууруулах;

45.2.11.гамшгаас хамгаалах, хүмүүнлэгийн үйл ажиллагаа;

45.2.12.цөөнхийн эрх ашгийг хамгаалах;

45.2.13.хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах;

45.2.14 хүний эрхийг хамгаалагчдын эрхийг хамгаалах;

45.2.15.үндэсний аюулгүй байдал, эв санааны нэгдэл, энх тайван найрамдалыг бэхжүүлэх;

45.2.16.төрийн үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг сайжруулах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх.

45.3.Төрөөс тэргүүн ээлжинд дэмжлэг үзүүлэх нийтэд тустай үйл ажиллагааны чиглэлийг Засгийн газар 2 жил тутам тогтооно.

45.4.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь төлбөртэй гүйцэтгэсэн нийтэд тустай үйл ажиллагаанаас олсон орлогыг зөвхөн нийтэд тустай үйл ажиллагаанд зарцуулна.

45.5. Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлд ирүүлэх нийтэд тустай үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааны тайланд дараахь мэдээллийг тусгасан байна:

45.5.1.нэр, оршин байгаа хаяг;

45.5.2.нийтэд тустай үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, хэрэгжүүлсэн газар, хугацаа, үйл ажиллагаанд хамрагдсан иргэд, нийгмийн бүлгийн болон үйл ажиллагааны үр дүнгийн талаар;

45.5.3.нийтэд тустай үйл ажиллагааны санхүүжилт, түүний зарцуулалт;

45.5.4.нийтэд тустай үйл ажиллагааг төлбөртэй явуулсан бол олссн орлого, түүний зарцуулалтын зорилго, чиглэл, зарцуулалтын санхүүгийн тайлан.

45.6.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нийтэд тустай үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ хийж, санхүүгийн тайланд хөндлөнгийн аудит хийлгүүлнэ. Аудитын зардлыг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд хариуцна.

46 дугаар зүйл.Нийтэд тустай үйл ажиллагааг дүгнэх

46.1.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс энэ хуулийн 13.3-т заасны дагуу ирүүлсэн тайланг хүлээн авснаас хойш 45 хоногт багтаан хянаад уг үйл ажиллагааны үр дүнг үнэлж, дүгнэлт гаргана.

46.2.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь энэ хуулийн 13.3-т заасан тайланг өөрийн цахим хуудсанд 30 хоногийн хугацаанд байршуулж, гомдол, мэдээллийг нээлттэй хүлээн авна.

46.3.Энэ хуулийн 46.1-д заасан дүгнэлтийг тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд болон харьяа салбарын төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх бөгөөд Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн цахим хуудсанд байршуулна.

46.4.Энэ хуулийн 46.1-д заасны дагуу нийтэд тустай үйл ажиллагааг дүгнэх, журмыг Засгийн газар батална.

47 дугаар зүйл.Төрөөс нийтэд тустай үйл ажиллагаа эрхлэгч ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд үзүүлэх дэмжлэг

47.1.Төрөөс нийтэд тустай үйл ажиллагаа тогтмол, эсхүл хариу төлбөргүй эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд дараахь дэмжлэг үзүүлж болно:

47.1.1.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих сангийн дүрмийн дагуу мөнгөн болон бусад хэлбэрийн дэмжлэг үзүүлэх;

47.1.2.хуульд заасны дагуу төрийн байгууллагын тодорхой чиг үүргийг санхүүжилтын хамт давуу эрхтэйгээр гэрээний үндсэн дээр шилжүүлэх;

47.1.3.холбогдох хуульд заасан журмын дагуу төрийн болон орон нутгийн өмчийг ашиглуулах;

47.1.4.Аж ахуй нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд заасан татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт эдлэх.

47.2.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн нийтэд тустай үйл ажиллагааг 2 жил, түүнээс дээш хугацаагаар эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг нийтэд тустай үйл ажиллагааг тогтмол эрхэлдэг гэж тооцно.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ ИРГЭНИЙ НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ЗӨВЛӨЛ

48 дугаар зүйл.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл

48.1.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл /цаашид “Зөвлөл” гэх/ нь орон тооны бус 9 гишүүнтэй байх бөгөөд ажлын албатай байна.

48.2.Ажлын албаны чиг үүргийг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцна.

48.3.Зөвлөлийн гишүүн болох хүсэлтэй иргэн нээлттэй сонгон шалгаруулалтад оролцох хүсэлт ирүүлэх талаар олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлснээс хойш 30 хоногийн дотор нэр дэвших тухай хүсэлтээ Иргэний нийгмийг дэмжих зөвлөлийн ажлын албанд /цаашид “ажлын алба” гэх/ ирүүлнэ.

48.5.Нэр дэвших хүсэлт гаргагч нь дараах салбарын зөвхөн аль нэг салбарт хүсэлтээ гаргана:

- 48.5.1.хүний эрх, засаглал;
- 48.5.2.нийгмийн халамж, үйлчилгээ;
- 48.5.3.боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан;
- 48.5.4.эрүүл мэнд, сонирхогчдын спорт;
- 48.5.5.байгаль орчныг хамгаалах;
- 48.5.6.гамшгаас хамгаалах, хүмүүнлэгийн үйл ажиллагаа;
- 48.5.7.хүнс хөдөө аж ахуйн;
- 48.5.8.бусад.

48.6.Хэрэв нэр дэвших хүсэлтийг салбар тус бүрт 3 болон түүнээс доош иргэн гаргасан тохиолдолд бүртгэх хугацааг дахин 10 хоногоор сунгаж болно.

48.7.Зөвлөлийн гишүүний бүрэн эрхийн хугацаа дуусахаас жараас доошгүй хоногийн өмнө зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшигчийг сонгон шалгаруулах тухай олон нийтийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлж хүсэлтийг хүлээн авна.

48.8.Ажлын алба нэр дэвших хүсэлт ирүүлэх хугацаа дууссаны дараа 15 хоногийн дотор нээлттэй сонгон шалгаруулалтыг салбар бүрээр явуулна.

48.9.Нээлттэй сонгон шалгаруулалтад салбар тус бүрт хамгийн өндөр оноо авсан 9 иргэнийг хууль зүй, дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, Ерөнхий сайд батламжилна.

48.10.Зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшүүлэх, сонгон шалгаруулалт явуулах, чөлөөлөх, урамшуулал олгох нарийвчилсан журмыг Засгийн газар батална.

48.11.Зөвлөлийн гишүүний бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болохоос өмнө огцорсон, нас барсан, өөрийн хүсэлтээр чөлөөлөгдсөн тохиолдолд ажлын алба 60 хоногийн дотор зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулж, шалгаруулна.

48.12.Энэ хуулийн 48.3-т заасан нэр дэвшигч нь улс төрийн нам, хөдөлгөөн, шашны байгууллага болон аль нэг ашгийн төлөө хуулийн этгээдийг төлөөлдөг, эсхүл эдгээр байгууллагын үүсгэн байгуулагч, удирдах албан тушаалтан байхыг хориглоно.

48.13.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн даргыг гишүүд дундаасаа илээр сонгоно.

48.14.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн гишүүн нь нийтийн албан тушаалтны нэгэн адил үүрэг хүлээнэ.

48.15.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн гишүүдэд ажлын оролцоог харгалзан урамшуулал олгож болно.

49 дүгээр зүйл.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн бүрэн эрх

49.1.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

49.1.1.Монгол Улсын иргэний нийгэм, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн чадавхыг дэмжих, дотоод засаглал, ёс зүйн жишгийг тогтоож хөгжүүлэх;

49.1.2.төрийн бодлого, шийдвэрийн төсөл боловсруулах, батлагдсан бодлого, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хянахад иргэд, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн оролцоог хангах талаар төрийн байгууллагуудад мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгөх, аргачлалаар хангах;

49.1.3.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хөгжил, хамтын ажиллагаатай холбоотой нийтлэг асуудлаар төр, олон улсын болон гадаад улсын байгууллагуудтай харилцах;

49.1.4.бүртгэлийн болон статистикийн байгууллагуудтай хамтран ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн талаарх мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх;

49.1.5.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нийтэд тустай үйл ажиллагааны болон сайн дурын тайлан авах, үйл ажиллагааны үр нөлөөг нэгтгэн дүгнэх, зөвлөмж гаргах;

49.1.6.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн мэдлэг, туршлага солилцох болон бусад хэлбэрийн хамтын ажиллагааг дэмжих, мэдээллээр хангах;

49.1.7.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нийтэд тустай үйл ажиллагааны үр нөлөөг дүгнэх;

49.1.8.Монгол Улсын иргэний нийгэм, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн мэдээллийн сан үүсгэх, хөтлөх, олон нийтэд мэдээлэх;

49.1.9.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх үйл ажиллагаанд өртөх магадлал, эмзэг байдлын талаарх судалгааг 2 жил тутамд хийж, холбогдох байгууллагатай хамтран бууруулах арга хэмжээг авах;

49.1.10.ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлд өртөж болох эрсдлийг хянах.

49.2.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлөөс үйл ажиллагаагаа идэвхитэй явуулж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн жагсаалтыг гаргаж, олон нийтэд нээлттэй мэдээлнэ.

49.3.Энэ хуулийн 49.1.8-д заасан мэдээллийн сан үүсгэх, хөтлөх, түүний мэдээллийг ашиглах, сангаас мэдээлэл авах журмыг Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл батална.

49.4.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь жилийн үйл ажиллагааны тайлангаа цахим хуудсандаа нээлттэй байршуулж, дараа жилийн эхний улиралд багтаан Засгийн газарт танилцуулна.

50 дугаар зүйл.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих сан

50.1.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөл нь иргэний нийгмийн нийтлэг хөгжил, чадавхийг бэхжүүлэх, нийтэд тустай үйл ажиллагааг дэмжих,

сурталчлах үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилго бүхий Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих сантай байна.

50.2.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих сангийн санхүүжилт нь дараахь эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

50.2.1.гадаад улс, олон улсын байгууллага, Монгол Улсын болон гадаад улсын аж ахуйн нэгж, байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд, иргэдээс санд оруулсан хандив, тусламж;

50.2.2.сангийн чөлөөт үлдэгдлийг банкинд хадгалуулсны хүү;

50.2.3.бусад эх үүсвэр.

50.3.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих санд зориулж улсын болон орон нутгийн төсвөөс дэмжлэг үзүүлж болно.

50.4.Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих сангийн хөрөнгийг энэ хуулийн 50.1-д зааснаас бусад зориулалтаар зарцуулахыг хориглоно.

50.5.Энэ хуулийн 50.1-д заасан сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, түүнд хяналт тавих журмыг Засгийн газар батална.

50.6.Энэ хуулийн 50.1-д заасан сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэлт, зарцуулалтын тайланг улирал тутам гаргаж, Иргэний нийгмийн хөгжлийг дэмжих зөвлөлийн цахим хуудсаар олон нийтэд нээлттэй мэдээлнэ.

ДОЛДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗОХИЦУУЛАЛТ

51 дүгээр зүйл.Шилжилтийн үеийн зохицуулалт

51.1.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь энэ хуулийг дагаж мөрдсөнөөс хойш 2 жилийн хугацаанд багтаан улсын бүртгэлд шинэчлэн бүртгүүлнэ.

51.2.Энэ хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан зохицуулалтыг энэ хуулийг дагаж мөрдсөнөөс хойш 1 жилийн дараа дагаж мөрдөнө.

51.3.Энэ хуулийн 51.1-д заасан хугацаанд улсын бүртгэлд шинэчлэн бүртгүүлэх үүргээ биелүүлээгүй нь тухайн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлээс хасах үндэслэл болно.

52 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

52.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

52.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Гарын үсэг

ТАНИЛЦУУЛГА

“Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай”
хуулийн төслийн тухай

Нэг. Хуулийн төслийн зорилго, ач холбогдол

Монгол Улс Үндсэн хуульдаа тунхагласан иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх эрхийг хангах зорилгоор 1997 онд Төрийн бус байгууллагын тухай бие даасан хуулийг батлан төрийн бус байгууллагын нийтлэг зохицуулалтыг бий болгосон.^[1]

Тус хууль хэрэгжиж эхэлснээс хойших 20 жилийн хугацаанд нийгмийн өөрчлөлтийг дагаж төрийн бус байгууллагуудын (цаашид ТББ гэх) үйл ажиллагааны чиглэл, цар хүрээ, зохион байгуулалтын хэлбэрт ч томоохон өөрчлөлтүүд гарсан байна.

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн мэдээллээр 1998 онд 1075 ТББ бүртгэлтэй байсан бол 2005 онд 3492, 2010 онд 6915, 2015 онд 11879, 2017 оны 4 дүгээр сарын байдлаар 17685, 2018 онд 18000, 2019 оны 6 дугаар сарын байдлаар 21040 болж өссөн байна.

Гадаадын иргэн, харьяатын газраас авсан мэдээллээр 2017 оны байдлаар Монгол Улсад гадаадын ТББ-ын болон олон улсын байгууллагын нийт 90 салбар, төлөөлөгчийн газар үйл ажиллагаа явуулж байна^[2].

Харин 2017 оны Статистикийн ерөнхий газрын мэдээлэлд дурдсанаар албан ёсоор бүртгэлтэй байгаа 17685 ТББ-ын 48.5% буюу 8578 байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Өөрөөр хэлбэл, улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн ТББ-ын дийлэнх хувь нь идэвхгүй буюу 5437 огт үйл ажиллагаа эрхлээгүй, 3340 үйл ажиллагаагаа түр зогсоосон, 267 үйл ажиллагаагаа бүрэн зогсоосон, 63 нь хаяг тодорхойгүй болон бусад шалтгааны улмаас ямар нэгэн мэдээлэл байхгүй^[3] бөгөөд 203 төрийн бус байгууллага үйл ажиллагааны тайлан, 141 төрийн бус байгууллага татварын тайлангаа ирүүлж байсан байна.

Үүнээс дүгнэхэд манай улсын хувьд иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх, нийгмийн харилцаанд чөлөөтэй оролцох эрхийн баталгаа болсон ТББ-уудын үйл ажиллагаа нэлээд өргөн хүрээг хамарч, жилээс жилд хүрээгээ тэлж байгаа мэт боловч бодит байдалд бэрхшээлтэй олон асуудал үүссэн хэвээр байна.

Тухайлбал, Иргэний хуульд ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь холбоо, сан, хоршоо гэсэн төрөлтэй байхаар заасан бол Төрийн бус байгууллагын тухай хуульд “ТББ” гэх ангиллыг бий болгож зөрүүтэй хуульчилсан, түүнчлэн хууль зүйн хувьд ТББ-ын хэлбэрийг зөв тодорхойлж чадаагүйгээс улс төр, шашны байгууллага төдийгүй ашгийн төлөөх хуулийн этгээд ч “ТББ” гэх нэрийг хэт хавтгайруулан хэрэглэх боломжтой болжээ.

Ази, Номхон далайн бүсийн мөнгө угаахтай тэмцэх бүлгээс 2016 оны 11 дүгээр сарын 4-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын мөнгө угаах, терроризмтэй тэмцэх тогтолцоонд Харилцан үнэлгээг 2 дахь удаагаа хийж, Монгол Улсад 2018 оны 10 дугаар сар хүртэлх 15 сарын хугацаанд нэн тэргүүнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаарх зөвлөмж өгч тухай бүрт тайлагнахыг үүрэг болгож байсан. Энэхүү үнэлгээгээр Монгол Улсын төрийн бус байгууллагыг /NPO/ мөнгө угаах

өндөр эрсдэлтэй /65 хувь/ гэж дүгнэсэн. Өөрөөр хэлбэл төрийн бус байгууллагын санхүүгийн эх үүсвэр, хандив тусламжийн дүн, эргэн зарцуулалт тодорхой бус, хянагддаггүй, эрх зүйн орчин муу, үйл ажиллагааны болон санхүүгийн мэдээлэл ил тод бус байгаагаас олон улсын байгууллагыг мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх өндөр эрсдэлтэй гэж дүгнэхэд хүргэсэн байна.

Мөн төрийн бус байгууллагыг дэмжсэн тогтвортой санхүүжилтийн орчин бүрдэж чадаагүйн улмаас Монголын иргэний нийгмийн байгууллагууд нь санхүүгийн эх үүсвэрээр дутагдаж иржээ.

Төрийн зарим чиг үүргийг ТББ-аар гүйцэтгүүлэх ажиллагааг хэрхэн хэрэгжүүлэх талаар нарийвчилсан зохицуулалт байхгүй, гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлэх төрийн үйлчилгээний төрөл, хүрээ тодорхойгүйгээс төр, иргэний нийгмийн байгууллагын түншлэл үр дүнтэй хэрэгжиж чадахгүй байна.

Эдгээр бэрхшээл нь эрх зүйн зохицуулалтын сул, хийдэлтэй байдлаас шалтгаалж байна. Өөрөөр хэлбэл, 1997 онд батлагдсан Төрийн бус байгууллагын тухай хууль нь энэ төрлийн харилцааг бүхэлд нь зохицуулах боломжгүйн зэрэгцээ эрх зүйн шинэчлэлээс хоцорч, улмаар зохицуулалтын хувьд бусад хуулиудтай зөрчилдөхөд хүрсэнтэй холбоотой байна.

Төрийн бус байгууллагын тухай хуульд 1998-2016 оны хооронд нийт 6 удаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан боловч эдгээр нэмэлт, өөрчлөлт нь ТББ-ын үйл ажиллагаатай холбоотой тулгараад байгаа бэрхшээлтэй асуудлыг шийдвэрлэхэд бус харин салбарын бусад хуулиуд шинэчлэгдсэн, эсхүл тэдгээрт нэмэлт, өөрчлөлт орсонтой холбоотой байна.

Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2020 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэлд^[4] ТББ-тай холбоотой эрх зүйн цогц шинэчлэл нэн шаардлагатайг харгалзан "Төрд хяналт тавихад төрийн бус байгууллагын хараат бус байдал, тэгш оролцоо, зөвшилцлийг хангах замаар иргэний нийгмийн төлөвшлийг дэмжих эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох"^[5], "нийтэд тустай үйл ажиллагаа, түүнд дэмжлэг үзүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулах замаар иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх эрхийг дэмжихийн зэрэгцээ нийтийн сайн сайхны тулд явуулж байгаа үйл ажиллагааны ач холбогдлыг иргэдэд таниулах, энэ үзэл санаа, соёлыг нийгэмд төлөвшүүлэх, төрийн зүгээс үзүүлэх дэмжлэгийн төрөл, хэлбэрийг тодорхойлох"^[6], төрийн зарим чиг үүргийг иргэний нийгмийн байгууллага, мэргэжлийн холбоодоор гүйцэтгүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх"^[7] зорилтыг дэвшүүлжээ.

Иймд дээрх зорилтыг хангахын тулд Төрийн бус байгууллагын тухай хуулийг шинэчлэхээс гадна Нийтэд тустай үйл ажиллагааны тухай, Төрийн зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх тухай хуулийн төсөл боловсруулахаар төлөвлөснийг нэгтгэн Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулийн төслийг боловсруулсан болно.

Хоёр.Хуулийн төслийн боловсруулалт

Тус хуулийн төсөл боловсруулах Ажлын хэсгийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2017 оны 10 дугаар сарын 12-ны өдрийн А/257 дугаар тушаалаар

байгуулсан бөгөөд иргэний нийгмийн байгууллагуудаас ирүүлсэн саналын дагуу Ажлын хэсгийн нийт гишүүдийн 40 хувийг төрийн бус байгууллагын төлөөллөөс бүрдүүлсэн.

Хуулийн төслийг боловсруулахтай холбогдуулан төрийн бус байгууллагын тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээ, Монгол Улс дахь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн эрх зүйн зохицуулалтын судалгаа болон төр, гадаад улсын эрх зүйн зохицуулалтын туршлага судлах харьцуулсан судалгаа, Төрийн бус байгууллагын шинэчлэн найруулах хэрэгцээ, шаардлагын тандан судалгаа, Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулийн төслийн үр нөлөөний судалгаа болон зардлын тооцоог тус тус гүйцэтгэсэн байна.

Эдгээр үнэлгээ болон судалгааны дүгнэлт, зөвлөмжийг хуулийн төсөл боловсруулахад ашигласан бөгөөд төр, иргэний нийгмийн байгууллагын төлөөллийг оролцуулсан хэлэлцүүлгийг 2018 оны 10 дугаар сард 1 удаа, 2019 оны 06 дугаар сард 4 удаагийн цуврал хэлэлцүүлгийг дангаар болон хамтран зохион байгуулж, салбарын төрийн бус байгууллагуудын санал, зөвлөмжийг авлаа. Мөн Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны цахим хуудсаар тус хуулийн төслийг нийтэд танилцуулж, санал авсан болно.

Хуулийн бүтэц

Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулийн төсөл нь 7 бүлэг, 52 зүйлтэй бөгөөд Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлд заасны дагуу хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл хэлбэрээр боловсруулагдсан.

Тус хуулиар Засгийн газрын тусгай сан, хөрөнгө оруулалтын сан болон улс төрийн нам, улс төрийн намын дэргэдэх байгууллага, шашны байгууллагатай холбоотой харилцааг зохицуулахгүй.

Харин ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд тавигдах нийтлэг шаардлагыг үйлдвэрчний эвлэл, Худалдаа аж үйлдвэрийн танхим зэрэг хуульд заасны дагуу байгуулагддаг, мөн боловсрол, соёлын болон хэвлэл мэдээлэл, эрүүл мэндийн үйл ажиллагааг ашгийн төлөө бус зорилгоор хэрэгжүүлдэг, түүнчлэн нийтийн болон сонирхогчийн спортын байгууллага, нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдэд нийтлэгээр хамааруулахаар зохицуулсан.

Энэхүү нийтлэг зохицуулалт нь дээрх байгууллагуудын үйл ажиллагааг улс төр, шашны болон ашгийн төлөөх зорилгоос ангид байх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Мөн хуулийн төслөөр иргэд эвлэлдэн нэгдэх эрхээ хуулийн этгээдийн эрхтэй болон эрхгүй бүртгэгдээгүй холбооны хэлбэрээр хэрэгжүүлэх боломжийг тусгасан.

Хуулийн төсөлд дараахь онцлог зохицуулалтыг шинээр тусгасан болно:

1. Ашгийн бус хуулийн этгээдийн төрлийг Иргэний хуульд нийцүүлэн холбоо, сангийн хэлбэртэй байхаар тодорхойлж, бүтэц зохион байгуулалт, үүрэг хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулсан.

Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг аливаа татварын өргүй 18 насанд хүрсэн Монгол Улсын иргэн байж болох, хуулийн этгээдийн хувьд төрийн байгууллага,

улсын төсөвт болон төрийн өмчийн оролцоотой үйлдвэрийн газраас бусад хуулийн этгээд үүсгэн байгуулж болох бол гадаад улсын иргэн, харьяалалгүй хүнийн хувьд Монгол Улсад хувийн хэргээр оршин суух зөвшөөрөлтэй этгээд байхаар хязгаарлан зохицуулсан.

Харин ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалд төрийн үйлчилгээний албан тушаалтнаас бусад төрийн албан тушаалтан, улс төрийн намын удирдлага, намын санхүүгийн албаны дарга, ерөнхий менежер, түүнтэй адилтгах албан тушаалтан ажиллахыг хориглохоос гадна Нэгдсэн үндэстний байгууллагын Аюулгүй зөвлөлөөс санхүүгийн хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой гаргасан тогтоолын хоригийн жагсаалтад орсон иргэн, хуулийн этгээд болон тэдгээртэй хамаарал бүхий этгээд ажиллахыг хориглохоор заасан болно.

Холбоо нь үйл ажиллагаа явуулах хүрээнээсээ хамаарч нийгэмд, эсхүл гишүүддээ үйлчилдэг, харин сан нь санхүүжилтийн хэлбэрээсээ хамаарч нийтийн болон хувийн сан гэсэн төрөлтэй байхаар зохицуулсан.

Нийгэмд үйлчилдэг холбоо болон нийтийн сан нь санхүү, татвар, үйл ажиллагааны тайлангаа ил тод нээлттэй байлгах үүргийг хүлээхээр зохицуулсан.

Хувийн сан нь зөвхөн дүрэмдээ заасан тодорхой санхүүжүүлэгчийн хөрөнгөөр үйл ажиллагаа явуулах бөгөөд олон нийтээс хөрөнгө төвлөрүүлэх үйл ажиллагаа явуулах эрхгүй байна.

2. Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн нөөц, санхүүжилтийн тогтвортой байдлыг хангахад анхаарч, аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх, төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлэх, орлогыг дүрэмдээ заасан зорилгодоо зарцуулах нөхцөл, журмыг нарийвчлан тодорхойлсон.

Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд хуульд заасны дагуу санхүүжилтээ бүрдүүлэх үүрэгтэй бөгөөд эх үүсвэр нь хувь хүн, хуулийн этгээдээс өгсөн хандив, гишүүдийн татвар, аж ахуйн үйл ажиллагааны орлого, төрөөс үзүүлсэн дэмжлэгийн хэлбэртэй байна. Харин гадаад улсын тусгай албад, түүний халхавч байгууллага болон үндэстний эв нэгдлийг бусниулах, экстремист үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага, хувь хүнээс болон хандивлагч нь тодорхойгүй санхүүжилт авах, мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх, татвараас зайлс хийхийг хориглосон.

Мөн аж ахуй, бизнесийн үйл ажиллагаа нь ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн гол зорилго, үндсэн үйл ажиллагаа байж болохгүй шаардлагыг тусгасан.

3. Төр болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн харилцаанд баримтлах зарчим, хамтран ажиллах хэлбэрийг тогтоож, улмаар төрөөс үзүүлэх дэмжлэгийн төрлийг тодорхойлсон.

Төрөөс ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд үзүүлэх дэмжлэг нь татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт, мөнгөн тусламж, төрийн болон орон нутгийн өмчийг ашиглуулахаас гадна тодорхой чиг үүргийг шилжүүлэх хэлбэрээр хэрэгжүүлэх бөгөөд эдгээр дэмжлэгийг тодорхой нөхцөлийг хангасан тохиолдолд олгохоор зохицуулсан. Энэ хүрээнд нийтэд тустай үйл ажиллагааны төрлийг тодорхойлсон бөгөөд эдгээр үйл ажиллагааг эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд хандив өгсөн хувь хүн, аж ахуйн нэгжийн татварыг тодорхой хязгаарлалтын хүрээнд хөнгөлөхөөр татварын холбогдох зохицуулалтыг тусгасан.

Нийтэд тустай үйл ажиллагаа эрхэлдэг ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд төрийн чиг үүргийг гэрээлэн гүйцэтгэхэд давуу байдал олгох, тус байгууллагын нийтэд тустай үйл ажиллагаанд хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс бага дүн бүхий урамшуулалтайгаар хувь нэмэр оруулж буй сайн дурын ажилтан залуусыг дэмжих зохицуулалтыг тусгасан.

Мөн ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд төрийн чиг үүргийг гэрээлэн гүйцэтгэсэн, эсхүл олон улсын хөгжлийн байгууллагуудаас санхүүжилт авсан бол санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланг нийтэд ил тод нийтлэх үүрэгтэй байхаар зохицуулсан.

4.Эрх зүйн онцлог зохицуулалт шаардлагатай мэргэжлийн холбоод болон ашгийн төлөө байгууллагууд нэгдэн өөрсдийн эрх ашгаа хамгаалах болон нийтийн сайн сайхны төлөө үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор байгуулах эдийн засгийн холбоонд тавигдах шаардлага, хязгаарлалтыг тусгайлан тусгасан.

Мэргэжлийн холбоо нь тухайн салбарын хүрээнд тодорхой зохицуулалтад хамрагдах шаардлагатай бол эдийн засгийн холбоонд зах зээлд монополь, давамгайл байдал тогтоох, валют болон үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн ханшид нөлөөлөхөд чиглэсэн аливаа үйл ажиллагаа явуулахгүй байх тусгай хориглолтыг тогтоосон.

5.Иргэний нийгмийн суурь хөгжлийн асуудлуудаар төртэй харилцах, зөвшилцөх, холбон ажиллах, иргэний нийгмийн дотоод засаглал, ёс зүйн жишгийг тогтоож хөгжүүлэх чиг үүрэг бүхий Зөвлөлийг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дэргэд ажиллахаар зохицуулсан.

Тус зөвлөл нь дээрх чиг үүргээс гадна нийгэмд үйлчилдэг болон нийтэд тустай үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт болон бусад дэмжлэгт хамруулахтай холбоотой дүгнэлт гаргах эрхийг эдэлнэ.

6.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль батлагдсан нөхцөлд түүний хэрэгжилтийг хангах үүднээс шинэчилсэн бүртгэлд нэг жилийн хугацаанд багтаан бүртгүүлэх үүргийг нийт ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд хүлээлгэнэ. Хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын нэгдэн орсон Олон улсын гэрээ болон холбогдох бусад хуульд нийцүүлэн боловсруулсан.

Тус хуулийн төсөлтэй холбогдуулан 1997 онд батлагдсан Төрийн бус байгууллагын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох болон Зөрчлийн тухай, Сонгуулийн тухай, Улс төрийн намын тухай, Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай, Иргэний тухай, Аудитын тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай зэрэг хуульд нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулсан болно.

Мөн хууль хоорондын нэр томъёоны зөрчлийг арилгах, нийцүүлэх зорилгоор холбогдох бусад хуульд өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг төслийг боловсруулсан.

-----00000-----

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТӨРИЙН БУС БАЙГУУЛЛАГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ
ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 1997 оны 1 дүгээр сарын 31-ний өдөр баталсан Төрийн бус байгууллагын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Авлигын эсрэг хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.5 дахь заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.1.7 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.1.1 дэх заалтын “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус бусад хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 5.1.3 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагуудыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.13 дахь заалт, мөн зүйлийн 6.5.1 дэх заалт, 18 дугаар зүйлийн 18.1.4 дэх заалтын “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 18.3 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АВТО ЗАМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Авто замын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагаар” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр” гэж, мөн зүйлийн гарчгийн “Төрийн бус байгууллагын” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 13.1 дэх хэсгийн “салбарын төрийн бус байгууллага нь” гэснийг “салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.7 дахь заалтын "төрийн бус байгууллагыг" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АЖИЛЛАХ ХҮЧ ГАДААДАД ГАРГАХ, ГАДААДААС
АЖИЛЛАХ ХҮЧ, МЭРГЭЖИЛТЭН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ажиллах хүч гадаадад гаргах, гадаадаас ажиллах хүч, мэргэжилтэн авах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.5 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн заалтын “төрийн бус байгууллагатай” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдтэй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Амьтны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн гарчгийн “төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж, мөн зүйлийн 21.5 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 21.6 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагаар” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АРБИТРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Арбитрын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд, мэргэжлийн холбооны” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АРД НИЙТИЙН САНАЛ АСУУЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ард нийтийн санал асуулгын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.6 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АРХИВЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Архивын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь заалтын “төрийн бус” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 6.5.1 дэх заалт, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсэг, 21 дүгээр зүйлийн 21.6 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АРХИДАН СОГТУУРАХТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 дэх заалтын "төрийн болон төрийн бус байгууллагын" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсэг, 13² дугаар зүйлийн 13².5 дахь хэсэг, мөн зүйлийн 13².6.5 дахь заалтын "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, мөн зүйлийн 13².2.1 дэх заалт, 14 дүгээр зүйлийн 14.3.5 дахь заалтын "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсгийн "төрийн бус байгууллагыг" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АУДИТЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Аудитын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.5 дахь заалтын “Иргэний хуулийн 36.2-т заасан” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулийн 34.4-т заасан” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.2.4 дэх заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АХМАД НАСТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ахмад настны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.4 дэх заалтын “төрийн болон төрийн бус байгууллагын” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс” гэж, мөн зүйлийн 7.6 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.7 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж, мөн зүйлийн 15.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагаар” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.26 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “мэргэжлийн холбооноос” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.13 дахь заалтын “мэргэжлийн холбоод болон төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 10.1.16 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагаар” гэснийг “мэргэжлийн холбоогоор” гэж, мөн зүйлийн 10.1.18 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагатай” гэснийг “мэргэжлийн холбоотой” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллагаас" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.12 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “салбарын ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн гарчиг, 48 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 54 дүгээр зүйлийн 9 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 32 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж, 54 дүгээр зүйлийн 8 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж, 36 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 50 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийн “Төрийн бус байгууллагын тухай хуулиар” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулиар” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БАНК БУС САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАНКНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Банкны тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАРИЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Барилгын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсэг, 34 дүгээр зүйлийн 34.2 дахь хэсэг, 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсэг, 44 дүгээр зүйлийн 44.7 дахь хэсгийн "төрийн бус" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 36 дугаар зүйлийн гарчгийн "төрийн бус байгууллагын" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, мөн зүйлийн 36.3 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2 дахь хэсгийн "Төрийн бус байгууллагын тухай хуулиар" гэснийг "Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хуулиар" гэж, 4 дүгээр зүйлийн 4.1.11 дэх заалтын "төрийн бус байгууллагыг" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг" гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.4 дэх заалтын "төрийн бус байгууллагаар" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр" гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.5 дахь хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН УДИРДЛАГА ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Бүсчилсэн хөгжлийн удирдлага зохицуулалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3.2 дахь заалтын “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.7 дахь заалтын “төрийн болон төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГААЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гаалийн тухай хуулийн 252 дугаар зүйлийн 252.4 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.4 дэх заалтын “төрийн бус байгууллага” гэснийг “шашны байгууллагаас бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 40 дүгээр зүйлийн 40.1.5 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.1.1 дэх заалтын “төрийн болон төрийн бус байгууллага,” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.10 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус байгууллагын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн гарчгийн “Төрийн бус байгууллагын” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 35.1 дэх хэсгийн “Төрийн бус байгууллага” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГОЛ, МӨРНИЙ УРСАЦ БҮРЭЛДЭХ ЭХ, УСНЫ САН БҮХИЙ ГАЗРЫН
ХАМГААЛАЛТЫН БУС, ОЙН САН БҮХИЙ ГАЗАРТ АШИГТ МАЛТМАЛ ХАЙХ,
АШИГЛАХЫГ ХОРИГЛОХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бус, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагуудад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.1.8 дахь заалтын "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.1.2 дахь заалт, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсэг, 34 дүгээр зүйлийн 34.4 дэх хэсэг, 45 дугаар зүйлийн 45.5 дахь хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллагын" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 40 дүгээр зүйлийн 40.5.2 дахь заалтын "төрийн бус байгууллагаас" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс" гэж, 44 дүгээр зүйлийн 44.1.6 дахь хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллагатай" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус байгууллагатай" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3, 5.1.7 дахь заалт, 30 дугаар зүйлийн 30.1.3 дахь заалт, 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсгийн "төрийн, төрийн бус байгууллагад" гэснийг "төрийн болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд" гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.7 дахь заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.5.1 дэх заалт, 33 дугаар зүйлийн 33.6 дахь хэсгийн "төрийн, төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэг, 23 дугаар зүйлийн 23.1.4 дэх заалтын "төрийн бус байгууллагын" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.7 дахь заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.6 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллагыг" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг" гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.2.1 дэх заалтын "төрийн бус байгууллагатай" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдтэй" гэж, 22 дугаар зүйлийн гарчгийн "Төрийн бус байгууллагын" гэснийг "Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.1, 22.4 дэх хэсгийн "Төрийн бус байгууллага" гэснийг "Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, мөн зүйлийн 22.2 дахь хэсэг, 44 дүгээр зүйлийн 44.2 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.3 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллагад" гэснийг "ашгийн төлөө бус байгууллагад" гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсэг, 35 дугаар зүйлийн 35.2 дахь хэсгийн "төрийн, төрийн бус байгууллагын" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ДАЙЧИЛГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Дайчилгааны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн “Төрийн бус байгууллага” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ДАМПУУРЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Дампуурлын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ДОНОРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Донорын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн "төрийн, төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн бус байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1, 21.2 дахь хэсэг, 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН САНХҮҮЖИЛТ,
СУРАЛЦАГЧДЫН НИЙГМИЙН БАТАЛГААНЫ
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Дээд боловсролын санхүүжилт, суралцагчдын нийгмийн баталгааны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.6 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЖАГСААЛ, ЦУГЛААН ХИЙХ ЖУРМЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Жагсаал, цуглаан хийх журмын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалт, 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 5 дугаар зүйлийн 3 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.4 дэх заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.5 дахь заалт, мөн зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагаар” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭР, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ
ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээг дэмжих тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2 дахь хэсгийн “Төрийн бус байгууллага” гэснийг “Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь хэсгийн “эрдэм шинжилгээний болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “эрдэм шинжилгээний байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалтын “төрийн болон төрийн бус байгууллагатай” гэснийг “Төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдтэй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАЛУУЧУУДЫН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Залуучуудын хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.5 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1.4 дэх заалтын “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.1.6 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 20.1.8 дахь заалтын “төрийн бус” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.4 дэх хэсгийн "мэргэжлийн холбоод, төрийн бус байгууллагын" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж, мөн зүйлийн 7.6.2 дахь заалтын "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллагаар" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээр" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.9 дэх заалт, 21⁸ зүйлийн 21⁶.3 дахь хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.3 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАХИРГААНЫ ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Захиргааны ерөнхий хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.3.4 дэх заалтын "төрийн болон төрийн бус байгууллагын" гэснийг "төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАХИРГААНЫ ХЭРЭГ ШҮҮХЭД ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.9 дэх заалтын “төрийн бус байгууллагыг” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗӨВЛӨЛДӨХ САНАЛ АСУУЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зөвлөлдөх санал асуулгын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 8.6 дахь хэсгийн “нийгэмд үйлчилдэг төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.7 дугаар зүйлийг дараахь агуулгаар өөрчлөн найруулсугай:

1/11.7 дугаар зүйл:

“11.7.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн хууль зөрчих:

1.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд иргэдийн эвлэлдэн нэгдэх, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд байгуулах, гишүүнээр элсэх, гишүүнчлэлээс татгалзах эрхийг хязгаарласан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж, хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд:

2.1.орлогоос ногдол ашиг хуваарилсан;

2.2.улс төрийн нам, улс төрийн хөдөлгөөн болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн, Улсын Их Хурал, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуульд нэр дэвшигчид хандив өгсөн;

2.3.орлогоо дүрэмдээ зааснаас өөр зорилгоор зарцуулсан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж, хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд үндсэн зорилгоо өөрчилж ашгийн төлөө үйл ажиллагаа явуулсан, эсхүл шашны байгууллагаас бусад ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд нь шашин номлох, ухуулан дэлгэрүүлэх үйл ажиллагаа явуулсан, эсхүл хувийн сан нь олон нийтээс хөрөнгө төвлөрүүлэх үйл ажиллагаа явуулсан бол хууль бусаар олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж, хүнийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гучин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Хуульд заасан хугацаанд санхүүгийн болон үйл ажиллагааныхаа тайланг холбогдох эрх бүхий байгууллагад гаргаж өгөөгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн

төлбөрийг гаргуулж хүнийг хорин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2 дугаар зүйл. Зөрчлийн тухай хуулийн 9.10 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зээлийн батлан даалтын сангийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗЭЭЛИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалтын “төрийн бус байгууллагын” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИННОВАЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Инновацийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.14 дэх хэсгийн "төрийн болон төрийн бус байгууллага" гэснийг "төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛС

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРГЭДЭЭС ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН ТУШААЛТАНД ГАРГАСАН
ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Иргэний хуулийн 35 дугаар зүйлд дараахь агуулга бүхий 35.3, 35.4 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“35.3.Эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, хамтын удирдлага, хяналт бүхий дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар байгуулсан хуулийн этгээдийг хоршоо гэнэ.

35.4.Хоршоог үүсгэн байгуулах, бүртгэх, хоршооны үйл ажиллагааг дуусгавар болгох, хоршооны гишүүнчлэл, хяналт болон хоршоотой холбоотой бусад харилцааг хуулиар зохицуулна.”

2 дугаар зүйл.Иргэний хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн “хуулийн этгээдийг” гэсний дараа “хоршоо,” гэж, 35 дугаар зүйлийн гарчгийн “Нөхөрлөл” гэсний дараа “, хоршоо” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Иргэний хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсгийн “сан, хоршооны” гэснийг “сангийн” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Иргэний хуулийн 36 дугаар зүйлийн гарчгийн “, хоршоо” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл.Иргэний хуулийн 36 дугаар зүйлийн 36.4, 36.5 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тус тус тооцугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ ХЭРЭГ ШҮҮХЭД ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллагын” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн” гэж, 44 дүгээр зүйлийн 44.4 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага,” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө болон ашгийн төлөө бус” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.5.2 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагаас” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Компанийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн 79.2 дахь хэсгийн "төрийн бус байгууллагаас" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МАЛ ХУЛГАЙЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсгийн “төрийн бус байгууллага” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтын “төрийн бус байгууллагад” гэснийг “ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдэд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МАЛ, АМЬТНЫ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллагатай” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдтэй” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МАЛЫН ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Малын генетик нөөцийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийн “төрийн болон төрийн бус байгууллага” гэснийг “төрийн байгууллага, ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МАНСУУРУУЛАХ ЭМ, СЭТГЭЦЭД НӨЛӨӨТ БОДИСЫН
ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн "төрийн бус байгууллага" гэснийг "ашгийн төлөө бус хуулийн этгээд" гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг